

FIȘA DISCIPLINEI

Drept civil. Succesiuni - Seria 1

Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Drept
1.3. Departamentul	Departamentul de drept privat
1.4. Domeniul de studii	Drept
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Drept
1.7. Forma de învățământ	IF

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Drept civil. Succesiuni - Seria 1			Codul disciplinei	DLR3219
2.2. Titularul activităților de curs	Prof. dr. Mircea Bob-Bocșan				
2.3. Titularul activităților de seminar	Asist. dr. Cristina Pop				
2.4. Anul de studiu	3	2.5. Semestrul	6	2.6. Tipul de evaluare	Examen
2.7. Regimul disciplinei	Obligativu		2.8. Tipul disciplinei	Disciplina fundamentală (DF)	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					42
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					28
Tutoriat (consiliere profesională)					4
Examinări					4
Alte activități					6
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				94	
3.8. Total ore pe semestru				150	
3.9. Numărul de credite				6	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Amfiteatru cu capacitate de aprox. 200 locuri, în care se utilizează sistemul multimedia, cu videoproiector, conexiune wireless la internet.
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	Sală de seminar cu aprox. 30 de locuri, tablă albă pentru scriere cu marker / ecran cu proiector, conexiune wireless la internet

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)¹

¹ Se vor prelua din Planul de învățământ al programului de studii acele competențe profesionale și/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa disciplinei. Pentru fiecare competență se va prelua întregul enunț, inclusiv codul competenței, cu formularea care apare în planul de învățământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competență din oricare din cele două categorii, se șterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

Competențe profesionale	
Codul competenței	Competență
CP1	Utilizarea adecvată a conceptelor, teoriilor, paradigmatelor și metodologiilor din domeniul juridic.
CP4	Interpretarea, corelarea și compararea instituțiilor juridice din dreptul național, dreptul european și dreptul altor state.
CP6	Utilizarea legislației în vigoare în analiza situațiilor juridice, în încadrarea lor corectă din punct de vedere juridic și în soluționarea lor.

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)²

Rezultatele învățării vizate prin disciplină			
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)	Autonomie și responsabilitate (Autonomy and responsibility)
CP1	Specialistul în domeniul juridic reține, cunoaște și poate reproduce noțiuni și concepte de bază așe dreptului civil din partea generală, persoane, actul juridic civil, drepturile reale, dreptul obligațiilor, contracte speciale și succesiuni.	Specialistul în domeniul juridic analizează critic și poate extrapola la situații noi sau complexe cunoștințele cu privire la problematica dreptului civil, în diversele sale compartimente.	Specialistul în domeniul juridic utilizează, ghidat, asistat sau autonom, în echipă sau individual, norme juridice de drept civil pentru diagnosticul și apoi soluționarea unor probleme juridice, inclusiv complexe.
CP4	Specialistul în domeniul juridic este familiarizat cu cadrul legislativ românesc și știe să identifice și să aplice la modul concret regulile aplicabile în materia actului juridic civil, persoanelor, prescripției extinctive, achizitive, drepturilor reale, obligațiilor, contractelor, succesiunilor.	Specialistul în domeniul juridic deține abilitățile necesare pentru a aplica cadrul juridic național, a structura un răspuns pe paliere, făcând clasificările necesare pentru diferitele principii și norme juridice și adaptându-le la conținutul factual concret	Specialistul în domeniul juridic aplică cu responsabilitate, autonom, în echipe sau coordonând echipe omogene sau heterogene.
CP6	Specialistul în domeniul juridic identifică sursele de drept aplicabilă într-o situație specifică	Specialistul în domeniul juridic identifică și soluționează probleme juridice	Specialistul în domeniul juridic utilizează coerent norme juridice specifice în analiza situațiilor juridice.

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)
1. Studentul cunoaște noțiunile fundamentale din domeniul succesiunilor și liberalităților, respectiv tendințele din practica judiciară și notarială.
Abilități academice specifice (Specific academic skills)
1. Studentul este capabil să identifice problema de fond, într-un dosar succesoral primit spre analiză și de a da o soluție corespunzătoare. De asemenea, va avea abilitatea de a sfătui un potențial client, asupra modului în care să redacteze un testament sau să conceapă un contract de donație.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare - învățare	Observații ³
1. Identitatea dreptului succesoral: cu ce se ocupă acest domeniu al dreptului civil?	La fiecare curs, se analizează și se dezbate proactiv decizii judiciare, acte	

² Se menționează rezultatele învățării specifice programului de studii la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa. Enunțurile, preluate fără modificări din Planul de învățământ în funcție de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenței asociate.

³ De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenți, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

cine poate moșteni? [art. 953-957 civ.] 2. Moștenirea legală (I): 1) Nedemnitatea succesorală; 2) Principiile devoluțiunii succesoriale legale și clasele de moștenitori [art. 958-964 și 975-983 civ.] 3. Moștenirea legală (II): excepțiile de la principiile devoluțiunii succesoriale legale – 1) Clasa a doua; 2) Soțul supraviețuitor [art. 965-969 și 970-974 civ.] 4. Moștenirea legală (III): excepțiile de la principiile devoluțiunii succesoriale legale – 3) Reprezentarea succesorală [art. 965-969 civ.]. Moștenirea vacantă [art. 1.135-1.140 civ.] 5. Ce este și cum funcționează voința liberală? Tipologie și aspecte comune donație-testament [art. 984-986, 989 civ.]. Definiția testamentului [art. 1034-1035 civ.] 6. Donația 7. Testamentul – aspecte generale [art. 1036-1039 civ.] 8. Forma testamentului [art. 1.040-1.050 și 1.010 civ.] 9. Legatele: tipologia dispozițiilor mortis causa [art. 1.054-1.067 civ.] 10. Ineficacitatea voinței mortis causa: 1) ineficacitatea testamentului; 2) ineficacitatea legatului [art. 1051-1053 și 1.068-1.073 civ.] 11. Limitarea libertății de dispoziție a lui decuius: rezerva succesorală și dezmoștenirea [art. 1.086-1.090 și 1.074-1.076 civ.] 12. Rezerva, raportul și reducțiunea vs. masa succesorală [art. 1.091-1.099 civ.] 13. Opțiunea succesorală [art. 1.110-1.124 civ.] 14. Recapitulare	de practică notarială, și dosare succesoriale notariale. Spețele de bază sunt afișate de la începutul semestrului în dreptul fiecărui curs, pe pagina http://dreptroman.ro, la Succesiuni > Licență > Programare cursuri. Modul specific de predare descris are scopul să pregătească studentul pentru a cunoaște deja din facultate nu numai aspectele teoretice, ci și cum arată și se folosesc instrumentele practice, concrete, cu care va lucra în calitate de notar public sau cu care se va întâlni în calitate de avocat sau judecător.	
Bibliografie A. minimală (pentru examen):- Bob-Bocșan, M.D., Manual de succesiuni și liberalități, Universul juridic, București, 2025- Deak, Fr., Popescu, R., Tratat de drept succesoral, 3 vol., București 2025- Deak, Fr., Mihai, L., Popescu, R., Tratat de drept civil. Contracte speciale, vol. III, București 2018B. extinsă (opțională, pentru a intra în detalii legislative, teoretice și practice):- Bob, M.D., Probleme de moșteniri în vechiul și în noul cod civil, Universul juridic, București 2012- Bob, M.D. (coord.), Familie și moștenire în România, Universul juridic, București 2016- Bocșan, M.D., Practica testamentară. Jurisprudență română 1862-2002, Rosetti, București 2003- Kocsis, J., Vasilescu, P., Drept civil. Succesiuni, Hamangiu, București 2016- Popa, I., Drept civil. Moșteniri și liberalități, Solomon, București 2022- Popa, I.F., Moise, A. (coord), Legea notarilor publici. Comentariu pe articole, Solomon, București 2016C. pentru a merge mai departe (facultativă, pentru doritorii de a aprofunda problematica)- Alexandresco, D., Explicațiunea teoretică și practică a dreptului civil român, vol. III/2, IV/1 și IV/2, București 1912-1913 (reeditate sub îngrijirea M.D. Bob, Universul juridic, București, 2018)- Cantacuzino, M.B., Elementele dreptului civil, Craiova 1921 (reeditat Beck, București, 1998)- Chirică, D., Tratat de drept civil. Succesiuni și liberalități, Hamangiu, București 2017- Eliescu, M., Moștenirea și devoluțiunea ei în dreptul RSR, Academia RSR, București 1966- Eliescu, M., Transmisiunea și împărțea moștenirii în dreptul RSR, Academia RSR, București 1966- Hamangiu, C., Rosetti-Bălănescu, I., Băicoianu, Al., Tratat de drept civil român. Vol. III. Regimurile matrimoniale. Succesiuni. Liberalități, București 1929 (reeditat, Universul juridic, București 2022)- Macovei, C., Dobrilă, M.C., Cartea a IV-a, in Baiaș, Chelaru, Constantinovici, Macovei, Noul cod civil. Comentariu pe articole, Beck, București 2014		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare - învățare	Observații
1. Seminar introductiv: cu ce se ocupă acest domeniu al dreptului civil? cine poate moșteni? [art. 953-957 civ.] - Deak/Popescu, vol.I, p. 19-30 și 57-94 2. Nedemnitatea succesorală: [art. 958-962	- studentul trebuie să facă o primă lectură prealabilă a problematicii de studiu aferentă fiecărui seminar - sesiune Q&A pentru lămurirea problemelor rezultate din lectura	

civ.] - Deak/Popescu, vol.I, p. 94-133 3. Succesiunea ab intestat (I): principiile devoluțiunii succesoriale legale, clasele de moștenitori [art. 963-964 și 975-983] - Deak/Popescu, vol.I, p. 134-151 și 209-240 4. Succesiunea ab intestat (II): excepții de la principiile devoluțiunii succesoriale legale - reprezentarea succesorală [art. 965-969] și drepturile speciale ale soțului supraviețuitor [973-974]; moștenirea vacantă [art. 1.135-1.140 civ.] - Deak/Popescu, vol.I, p. 151-208; 270-280; 280-298 5. Ce este și cum funcționează voința liberală? Tipologie și aspecte comune cu donația [art. 984-992 civ.] - Deak/Popescu, vol. II, p. 40-53; 112-114 6. Donația [art. 1011-1033 civ.] - Deak/Popescu, vol. III, p. 171-254 7. Testamentul - definiție și aspecte generale [art. 1034-1039 civ.] - Deak/Popescu, vol. II, p. 21-40; 54-62; 66-67 8. Forma testamentului [art. 1.040-1.050 și 1.010 civ.] - Deak/Popescu, vol. II, p. 62-95; 100-110 și 150 9. Legatele: tipologia dispozițiilor mortis causa [art. 1.054-1.067 civ.] - Deak/Popescu, vol. II, p. 111-139 10. Ineficacitatea voinței mortis causa: 1) ineficacitatea testamentului; 2) ineficacitatea legatului [art. 1051-1053 și 1.068-1.073 civ.] - Deak/Popescu, vol. II, p. 149-194 11. Limitarea libertății de dispoziție a lui decuius: rezerva succesorală și dezmoștenirea [art. 1.086-1.090 și 1.074-1.076 civ.] - Deak/Popescu, vol. II, p. 257-301, 194-205 12. Rezerva, raportul și reducățiunea vs. masa succesorală [art. 1.091-1.099 civ.] - Deak/Popescu, vol. II, p. 301-342 13. Opțiunea succesorală [art. 1.110-1.124] - Deak/Popescu, vol. III, p. 17-122 14. Seminar recapitulativ	prealabilă; - spețe.	
Bibliografie - Bob-Bocșan, M.D., Manual de succesiuni și liberalități, Universul juridic, București, 2025- Deak, Fr., Popescu, R., Tratat de drept succesoral, 3 vol., București 2025- Deak, Fr., Mihai, L., Popescu, R., Tratat de drept civil. Contracte speciale, vol. III, București 2018		

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare ⁴	9.2 Metode de evaluare ⁵	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	- capacitatea de identificare a stării de fapt și a problemei de drept	- Examen scris, cu durată de 40 de minute, constând în mini-spețe cu 7 (șapte) grile x 1 p/grilă (+ 1 p. din oficiu). Fiecare grilă are trei variante	80%

⁴ Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învățării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achizițiile de învățare menționate în rezultatele anticipate ale învățării.

⁵ Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât și a strategiei de evaluare pe parcurs.

		de răspuns, în sistemul totu/nimic. - Activitate la cursuri – 1 p. suplimentar (dacă este cazul)	
9.5 Seminar/laborator	- capacitatea de asimilare a problematicei - capacitatea de identificare a stării de fapt și a problemei de drept, respectiv de identificare a soluției juridice	Evaluare pe parcurs: - Examen parțial – 2 minispețe cu 4 grile x 0,5 p./grilă, în a 2-a săptămână a lunii aprilie - Activitate la seminare – 1 p. suplimentar (dacă este cazul)	20%
9.6 Standard minim de promovare			
Pentru obținerea notei de trecere, studentul poate să combine oricare dintre modurile de evaluare punctate: activitatea la seminare, punctele obținute la examenele parțiale și punctele obținute la examenul final. Teoretic, punctul de la seminare, cu un punct obținut la unul dintre parțiale și cu rezolvarea a două grile din cele șase la examenul final demonstrează acumularea nivelului de pregătire minim pentru promovare.			

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)⁶

	☐	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă						
								
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
								Nu se aplică nici o etichetă
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐

Data completării:

15.09.2026

Semnătura titularului de curs

Prof. dr. Mircea Bob-Bocșan

Semnătura titularului de seminar

Asist. dr. Cristina Pop

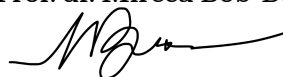
⁶ Selectați o singură etichetă, cea care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivește cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate alocă eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectați ultima opțiune: „Nu se aplică nici o etichetă”.

Data avizării în departament:

23.09.2026

Semnătura directorului de departament

Prof. dr. Mircea Bob-Bocșan

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'MB', with a long horizontal flourish extending to the right.